

OPONENTSKÝ POSUDEK

MAGISTERSKÁ PRÁCE

podaná na UK HTF 2014

Název: Sociální aspekty Ježíšových podobenství v Lukášově evangeliu

Autorka: Jitka Ester Kalu

Vedoucí práce: Mgr. Jiří Lukeš Th.D.

Oponentka: Mgr. Hana Tonzarová, Th.D

Aktuálnost zvoleného tématu

Autorka si zvolila téma opakovaně se objevující napříč teologií nejen 20. a 21. století v jednotlivých teologických školách. Její zájem o téma je veden snahou o orientaci v otázkách postavení člověka ve vztahu k druhému a ke světu při vyslyšení apelu Biblické výzvy k sociální spravedlnosti aplikované v lidském jednání. V tomto smyslu může být téma vnímáno jako aktuální, byť bylo v literatuře již vícekrát pojednáno. To však - s ohledem na nové sociální výzvy v současné společnosti - neznamená, že by nebylo možné téma uchopit aktuálně.

Formální zpracování bakalářské práce

Práce zpracovává téma celkem na 70 normostranách (číslování začíná již na titulní straně), včetně české a anglické anotace a závěrečného resumé, obsahu, úvodu, závěru a seznamu použité literatury. Poznámkový aparát je v pořádku (až na výjimky – str. 19 a 21, kde jsou uvedeny odkazy v závorce textu, a ne pod čarou), citace jsou uvedeny podle normy.

Struktura práce a členění kapitol

Autorka rozčlenila práci do 8 kapitol, z toho téma zpracovává ve 2. – 6. kapitole (1. kapitola je úvod, 7. kapitola závěr, 8. kapitola seznam literatury). Kapitoly 2.- 6. člení vždy na 2 – 4 podkapitoly. Rozčlenění kapitoly 6. je podrobnější – každé podobenství ve vlastní podkapitole s průběžnými shrnutími. Rozčlenění kapitol z hlediska obsahu práce by však mohlo být propracovanější, práci by prospělo (z hlediska obsahu a cíle práce) sloučení kapitol 3 a 4 v jednu kapitolu (a zkrácení příslušného textu – viz níže) a naopak rozpracování kapitoly o sociálních aspektech Lukášových podobenství (s ohledem na to, že je to ústřední téma práce). Jako dobrý úvod této kapitoly by se hodila závěrečná strana kapitoly 5 (str. 33), která obsahově patří již do kapitoly 6. Vhodným doplněním by byla v počátku práce též kapitola shrnující dosavadní bádání v daném tématu.

Logická návaznost textu

Text navazuje logicky, dle autorkou rozvržené struktury práce.

Práce s literaturou

Autorka neprokázala v práci příliš velkou zdatnost v práci s literaturou. Co se týče výběru literatury, postrádám publikace P. Pokorného. Literární a teologický úvod do Nového Zákona (1993), P. Pokorný a Ulrich Heckel. Úvod do Nového zákona. Přehled literatury a teologie (2013) v částech pojednávajících o synoptických evangeliích, o autorství a pramenech Lukášova evangelia, ale i ve zcela chybějící podkapitole o sociální etice (a dále sociálních aspektech podobenství) Lukášova evangelia.

Pokud by autorka výše uvedenou literaturu použila, vyhnula by se i zbytečným citacím (str. 9, kde cituje problematiku synoptické tradice podle: Řičan, Molnár. Dvanáct století církevních dějin s pomocí Novotného biblického slovníku).

Kapitola 3 a kapitola 4 jsou zbytečně oddělenými kapitolami s přílišným množstvím často se opakujícího či velmi korespondujícího textu. Informace načerpané ze zdrojů by bylo potřeba propojit, což by se projevilo i v poznámkovém aparátu, kde by tak autoři, z nichž autorka čerpala, nešli v poznámkách za sebou, ale poznámka by sdružovala odkazy současně k více zdrojům, které o daném tématu pojednávají. Tím by se text také zkrátil, což by práci v této části velice prospělo. (Možno použít v poznámkovém aparátu SrV., což autorka vůbec nepoužívá.)

Autorka v seznamu literatury uvádí tři cizojazyčné publikace, na které se však v práci ani jednou nikde neodkazuje.

Formulační dovednost

Autorka prokazuje dobrou formulační dovednost, byť na některých místech jsou formulace zavádějící (kupř. na str. 9. píše o tom, že byla evangelia „přizpůsobena“ Římanům (Markovo), Židům (Matoušovo), Řekům (Lukášovo).

Nestandardně působí uvádění délky evangelií podle počtu stran! (str. 9) (Různá vydání Bible mají počet stran odlišný, a proto se uvádí délka evangelií pomocí počtu kapitol.)

Ne příliš vhodným se jeví v odborné práci užívání citací z neodborné literatury (str. 6. a také str. 42) zvláště, když je možné užít citát – v tomto případě biblický, který autorka ostatně uvedla v závěru.

Obsahové zpracování práce

Diskutabilním se z hlediska obsahu práce jeví výběr podobenství, na kterých autorka staví ústřední téma: sociální aspekty Ježíšových podobenství u L. V úvodu uvádí, že uvedená podobenství ze tří kapitol L „odrážejí nejen osobní zájem Lukášův o sociální otázky, nýbrž také jeho teologii.“ (str. 6) Toto tvrzení by jistě platilo i pro další Lukášova podobenství. (Těžko přijatelné je i uvedení podkapitoly 5.1. pod názvem „Přehled některých Lukášových podobenství“, aniž by autorka vysvětlila, na základě čeho výběr učinila.) V závěru práce se autorka znovu vrací k otázce výběru podobenství, avšak ani zde neuvádí svá kritéria výběru, pouze konstatuje, že vybraná podobenství „se jí zdála nejdůležitější“.

Subjektivizující ráz hodnocení přecházející v psychologizující úvahy a v osobní vyznání se ve značné míře objevuje v závěru práce.

V práci schází z hlediska obsahu silnější ukotvení tématu – bylo by třeba doplnit kapitolu o sociální etice Lukášova evangelia (viz výše - zpracování literatury) a dále chybí i podkapitola uvádějící sociální aspekty Lukášových podobenství. Měly by předcházet rozboru autorkou vybraných podobenství. Obojí se sice promítne na str. 33 ale jen v hrubém nástinu.

Celkové hodnocení

Celkově hodnotím práci jako méně zdařilou. Pozitivně hodnotím autorčinu touhu přispět svou prací k výchově člověka pro zlepšení jeho jednání a chování. Z hlediska odborného však práce vykazuje nedostatky a to jak ve výběru a práci s literaturou, tak ve struktuře a obsahu práce (chybí podstatná kapitola o sociální etice L a dále podkapitola o sociálních aspektech podobenství u L – obojí se však alespoň z části promítá v závěru kapitoly 5 na s. 33). I přes nedostatky (viz podrobně výše) se ale domnívám, že práce ještě splňuje klasifikační stupnici a **celkově hodnotím práci stupněm dobře (3)**.

Otázky k obhajobě

1. Pohovořte o sociální etice Lukášova evangelia (kromě Vámi naznačeného na s. 33)
2. Pokuste se vyjmenovat a na příkladech uvést sociální aspekty podobenství u L (kromě Vámi zmíněných na s. 33)
3. Zdůvodněte výběr podobenství ve Vaší práci.

V Praze 30. 8. 2014

Mgr. Hana Tonzarová, Th.D.

